

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők,
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Előfizetési felhívás!

Kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetéseik július 1-vel lejárt, mentől előbb azt megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében akadályozva ne legyen.

A „Csurgó és Vidéke” előfizetési ára:

Egész évre — — 4 frt
Fél évre — — 2 frt
Negyed évre — — 1 frt.

Teljes tisztelettel

A „CSURGO és VIDEKE”
kiadóhivatala.

Demokrácia.

(Cz) Ne vonjanak vállat a hatalmasok, hogy most olyan sűrűn pengetjük a társadalmi kérdéseket. A nembánomság, a semmivel nem törődés unja az erkölcsös prédikációt, — elhiszük, — de el fogjuk mondani intéseinket annyiszor, ahányszor kell, hogy megértsék s ha minden egyes szavunkra csak egy — egy ember is akad, a ki megte, már meg van a jutalmunk, az elegtetelünk, a dicsőségünk.

A társadalmi elzüllesztés lejtőjén állítjuk meg az emberiséget, az erős

polgári rendet s figyelmeztetjük a közel jövőre veszedelmeire.

Az uralkodó középosztály arisztokrata göggel eltelve fumigálja az idők nagy mozgalmait. Nézi, de nem látja támadni az új rend százmillió hadseregét s bedugván füleit, azt hiszi, hogy nem is zeng a jövő dala, melyet visszhangoznak a hegyek, völgyek és tengerek.

Ugyanaz a romlás, ugyanaz az erkölcsi teboly, ugyanaz az erőszakos zsarnokság uralkodik, — mint uralkodott száz évvel ezelőtt, amikor támadt a harmadik rend, a nagy tömegek, a „polgárok” rendje — az arisztokraciának emelt vérpádok körül. És a szimpptomákból önként következik, hogy a támadó rend, az új jelszavak alatt küzdők milliói, el fogják söpörni a föld színéről a polgártársadalmat, százezer nyi szuronyával és ezernyi ágyújával együtt.

El fogja söpörni, — ha oda engedjük jutni a dolgot.

Ha nem jönnek el az erős, a lángelkű tanítók, a kik figyelmeztetik a polgártársadalmat igazi kötelességeire, azokra a kötelességekre, a melyeket magára vállalt a nagy francia forradalom idején, hogy a hármass jelszót

keresztül viszi a vérkeresztségen s megváltja vele az egész emberiséget.

A szabadság, egyenlőség és testvériségben megfogant és vérrel megszentelt demokrácia nem váltotta be ígéreteit.

Ma ismét egyenlő jogokat követelnek a milliók, — mert valljuk meg nincs egyenlő joguk; ma ismét sötét szellemek kezdik ki a szabadság és testvériség szent jelszavait. A folszabadított emberiségben új rétegek támadtak, melyek meg-meg kísértik a régi nótát elfújni a demokrácia szent jelszavainak védelme alatt.

És hatalmas viszhang felel rá a „Marseillaise” dallamára s az ismerős hangot megértik az elnyomottak s egyre erősödik, egyre menydörgőbb lesz a kórus, mely az új tan oltára körül felhangzik.

Pedig hogy hívják ezt az újat? Szociáldemokrácia!

Szociáldemokráciának hívják az új hitvallást, hogy megkülönböztessék a demokráciától, mintha léteznék olyan demokrácia is, a mely nem szociális, mintha léteznék olyan polgártársadalom is, mely nem az egész emberiségnek, minden egyes egyennek a javát akarná előmozdítani, hanem csak bizonyos

T á r c z a.

A forrás.

(Chamisso.)

A forrásunk illatos hárs
Árnyékából bugyog ki.
A mit ott sok madár dalol
Dehogy tudja mindenki!

Kis leány jött a forráshoz.
Korsót hozott két kezén,
Gyorsan meri a korsóit,
S im elé áll egy legény.

Bizonyára elesevegték;
A lány későn ment haza:
„Édes anyám, nem szidhatsz meg,
Hisz te küldtel el oda!”

„Könnyű menni a forráshoz,
De nehezen hagyjuk ott,
A mit ott sok madár dalol,
Nem, anyám, azt nem tudod!”

Sz. B.

Határszéli tapasztalatok és élvezetek.

I.

Kezdem a horvát határszéllel, vagyis szerelmetes allandó lakóhelyemmel. Csurgóval. Azonban szorosan vett csurgói tapasztalataimat s élményeimet, a mulatságosabbakat, nincs szándékom lefesteni; mert vagy a csurgóiak söpörnének ki, ha nagyon az elevenyökre tapintanak, vagy ha a magam ilyes dolgait mesélnem el, máshonnan érhetne holmi kellemetlenség, amely leginkább azokat éri, kik nem mondhatják magukat nőtlen embereknek.

Es mégis van valami tapasztalatom és élvezetem, a mely mivel senkit sem magasztal és senkit sem sért, elmondható. — A tapasztalat az, horvát határszélen lakom, ősszel csonthasogatás adja tudtomra, hogy élek, télen oldalnyílalás és nehéz lélekzetvétel rendes vendégeim; tavasszal influenzával határos nátha kísér el egész a meleg időkig, júniusban pedig legalább is hármass baj egyesül, hogy tudomást vegyek arról, hogy egy pár heti levegőváltozás szükséges még akkor is, ha a bugyelláris tartalma a holdfogytához hasonlóan fogy és apad, de a holdnak töltével meg nem telik.

Ősszel azonban még nem kell lefeküdnöm, elég ha októbertől kezdve télikabátban és telisipkában járok és borszesszel kezege-

tem a hasgatódzó tagokat. Telen már két-három napig tart magához bilincselve az ágy s jámbor tejecke mellett kétféle orvossággal is táplálkozom. Tavasszal, hogy a lélek ki ne szálljon belőlem, két-három gyapjuinget öltök magamra, folyton orrom előtt tartva kánforral bedörzsölt zsebkendőmet, mert azt mondják, hogy a kánfor minden bacillust megöl s ezenfelül még vagy 4 különbözőképen preparált zsebkendőt. — Júniusban már hatszámra fekszem étlen is, szomjan is. Egy-egy ilyen lefekvés előtt két héttel a rend sem tetszik, nem hogy a rendtelenség; betegségem után, mikor megnyüzött arczczal mozgást teszek a szabad levegőre oly mogorva vagyok s oly kétségbeesett mondásaim vannak, hogy, a kik jól ismernek kikerülnek, nehogy gorombaság érje őket semmiért.

Ezen tényleges tapasztalatomból könnyű rájönni élvezeteimre! Nyaron nem kell időt pazarolnom holmi haszontalan evésre, ehelyett mint lá/beteg, látok röplő lovakat, beszélő lovakat; látom Szokratest mint enyelgő szerelmezt, Homérost a költőt, mint czilinderes gavallért s így tovább. Náthám idején, mert az a mondas a nátháról, hogy a többi betegségeket az embertől távol tartja — bár tele vagyok kánforos szaggal, nyugodtan viselkedem s örülök a fölött, hogy más betegség nem érhet: s így egy időre az influenzával járó veszedelmeiken kívül más

kasztok, rétegek érdekeinek hordozója volna.

Ilyen demokrácia nem létezik s ezért nem kell telni azoknak az üres fejűeknek, akik a szociáldemokracziával valami fenséges különbséget akarnak kreálni a két fogalom között.

Viszont nem kell azt hinni sem, hogy benne élünk az igazi demokráciában. E tekintetben ferde utra lépett a polgári társadalom. Az üresség, a nagyolás, a stréberség, a lakájtempók mindenféle válfaja járványként pusztít s a tehetégtelenek előre tolakodó a tehetetlenné teszi az igazi tehetéseket, akiknek jobb az izlésük, több az önértékük és finomabbak az érzelmeik, semhogy könyökharczezal, tányérnyalással akarnának maguknak szabad utat biztosítani az előrehaladásban.

Valóban jól tenné a polgártársadalom, ha mélyére tekintene jelenének, jól tenné, ha nemcsak az első sorban tolongó sokaságra vetné futó tekintetét munkája közben, hanem elkalandoznék a társadalom napszamosai körébe is, ahol hamarabb észre veheti a tehetéseket, az erőt, a becsületet.

A tátongó gomblyukakat be kell foldozni, az érdemkereszttel hivalkodóktól meg kell tagadni a tiszteletet s az őseivel dicsekvő epigont figyelmeztetni kell arra, hogy a családfák már csak penész gyümölcsöket teremnek s manapság minden polgár őse a saját családjának. Az érdemeket mérlegelni csak ott kell, ahol valaki kötelességein túl is jót, hasznosat tudott teremteni a köz érdekében.

A polgárságon áll a jövő veszedelmének elhárítása is — s ma inkább mint valaha! Vegyék ki a szédelgők kezéből a társadalmi demokrácia lobogóját, tisztítsák meg jelszavait a hazugságoktól s maguk álljanak a munkás milliók élére, — követelvéni

számukra emberi jogot, emberi sorsot, emberi szabadságokat.

A törvények nem kőoszlopok s nem örökre irvák. Az új idők ujtásokat kívánnak s mindig jobb, ha nem az erőszaknak enged az emberiség, hanem önmaga korrigálja meg a múltak hibáit. A demokráta társadalomnak módjában lesz kidönteni a korhadt oszlopokat államrendje épületéből s helyére újabbakat, hatalmasabbakat építeni.

A demokrácia újjászületése lesz a jövő forradalmainak legszebb eredménye. Csak az az ohajtandó, hogy ez a megújítás még a forradalmak pusztításait is megelőzze

Miként lehet jó vetőmagot nyerni?

A vetőmag minőségére — sajnos gazdáink még mindig nem fektettek elég nagy súlyt. — Pedig kétségen kívül be van bizonyítva, hogy egyenlő körülmények között is a szép kifogástalan vetőmag nemcsak, hogy fokozza a termést, de a hektoliter súlyt is növeli.

Nem lesz tehát felesleges — most a közelgő vetés idején előtt — a vetőmagról nevezetesen arról miként lehet jó vetőmagot nyerni, egyet mást elmondani.

Jó minőségű vetőmag nyérése szempontjából első sorban is az aratás kellő idejére kell vigyázni, az orlesre szánt búzát akkor kell használni, a mikor a szem kettő törve a köldök körül még nedvesen csillog. Ellenben a vetésre szánt gabonát csak teljes éréseben kell aratni, a mikor ugyan is a szem kettő törve egészen lisztesnek látszik, de másrészt meg nem kemény. A vetőmagnak szánt gabonát azután kieséplés előtt a csűrben hagyjuk míg teljesen meg nem izzadt, s ha csak lehetséges ne géppel, hanem kézi eséplővel esépléssük ki, a mikor a fel nem bontott kevéket megesepléttel megfordítjuk s még egyszer esépléttjük s végre kiszőrjük mi által éppen a legnagyobb és legértékesebb szemeket nyerjük, míg az erősen bent ülők, az éretlenebb vagy kisebb szemek a közönséges eséplésnek maradnak meg. A géppel eséplott búzát erősen kell megszeleltetni s ismételtlen megtrüöröztetni, hogy csak a legszebb szemek kerüljenek elvetésre.

Kitisztogatás után a vetőmagot a magtárban vagy egyéb szellős helyen kell kitegetni többször megforgatni a magtárt pedig folytonosan szellőztetni mert csak így lehet a teljes kiszáradást elérni. Az ilyen vetőmag elvetésére azután a neki legmegfelelőbb talajt választjuk, s azt a lehető legjobbra nehezebb talajt választunk, lehetőleg olyant melyben előzőleg kapás növény volt vetésautás előtt ezt a talajt lassuk elkellő mennyiségű superfoszfáttal mert ez a műtárgy a szem kellő kifejlődésére a hektoliter súly nagyságára sokkalta kedvezőbb befolyással van az istállótrágyánál avagy más műtrágyánál. A vetést széles sorokban 15—20 cmnyire eszközöljük s a kikelt búzát egyszer kétszer kapáltassuk meg s ha ezeken kívül az aratásra vonatkozólag már fentebb elmondottakat is figyelembe vesszük bizonyosak lehetünk felőle, hogy oly kitűnő vetőmagot fogunk nyerni, a mely nemcsak terméshozamunkat fogja emelni, de annak értékét is.

H i r e k.

— Tisztelettel felkérjük lapunk t. hátralékosait, hogy hátralekaikat mentől előbb beküldeni sziveskedjenek.

Bíróságunk ügyforgalma. Hogy évről-évre mennyire emelkedik a csurgói kir. járásbírósg ügyforgalma azt az alábbi kimutatás igazolja. Az emelkedés minden terén látható, s ennek dacára a fogalmazói kar létszáma állandó. Igazságügyi mizériánkon folytonosan panaszkodunk, az igaz hogy egyebet sem teszünk — mindazáltal bajunkat senki sem orvosolja. Pedig ha csak néhány-szor ismétlődik az az állapot a mit már 1 év óta tútunk, úgy bereked bíróságunk szerkerének kereké, hogy pár even át kell húzgatni, míg a hátralekai posványából kihúzható. A fel év statisztikája következő: 1897. január 1-től július 1-ig beérkezett 4730 polgári, 2230 telekkönyvi, 1945 büntető, 281 fizetési meghagyás összesen 9194 ügydarab. A múlt év hasonló időszakában volt, polgári 3794, csaknem 1000 darabbal kevesebb telekkönyvi 1624, 606 darabbal kevesebb, büntető 1722, 223-al kevesebb es 126 fizetési meghagyás. Vagyis a múlt év forgalma 1925 ügydarabbal kevesebb mint a f. évé. Az év végéig ez a szám feltétlenül arányban fog emelkedni, s így remélhetőleg 3—4-

halálos veszedelem nem érhet.

Az őszi s a téli élvezet előre is sejtethető. — Ki ne szeretné télen a jól befűtött szobát, a puha meleg ágyat? Már pedig én pár napig egyfolytában részesülök ily mulatságban s élvezet az is, hogy az ételül bevett orvosságok és langyos tejeske nem terheli úgy meg a gyomrot, mint a babfőzelék, a kolbász, a füstölthús sat. Az őszi meg, eltekintva a természetadta adományoktól, rám nézve azért is élvezetes, hogy téli ruhámat már kora ősszel szellőztetem a saját testemen, nem lép el tehát a moly s hozzá oly jó melegem van, hogy nyár idején sem gyöngyözik jobban homlokom az izzadságtól, mint akár november közepén.

De vannak ám még egyéb tapasztalataim is, melyekre ugyancsak saját házamnál tettem szert.

— Gyerünk Gólabá, nincs messze, Horvátországban fekszik: látunk egy kis horvát vidéket, mondják enyéim és én megteszem, noha esetleg oly időben történik az indítvány, mikor legnehezebb kapni fuvarost: s így drága pénzen szivünk egy kis horvát levegőt; eszünk némi avas szalonnát és kenyeret; iszunk valami savanyúságot, a mit bornak mernek hinni s végül fizetünk azért, a mi nem jól esett. —

Nos persze, mert a zákányi hegyekről

igen jó kilátás nyílik a horvát vidékre: kirándultunk ide is nem egyszer, hogy a hátrázelnek ezen a részén is tapasztaljunk és élvezzünk. — A többi között azt az egy tapasztalatomat mondom el, mely egy forró júliusi napon ért talán két év előtt.

A többi között egész rendszeren elpaszszoltuk a délutáni vonatot, melyel haza kellett volna térnünk s így csak az éjjeli vonattal érkezhettünk meg. A ház kapuja tárva nyitva, a tyukok, mert oljuk zárva maradt, hol a nyitvafelejtett ablakránán, hol a fenyő fákön ülnek, a libák s a ruczák a konyhaajtó mellett pihennek s ez utóbbiak nagy hápogással és hápogással fogadnak; a kules a konyhaajtóban, de a konyhában híre sincs a eselédnek, mert megszökött s az állatoknak adandó kukorica nem a baromfiak begyében pihen, hanem ott van a konyha asztalon egész sértetlenül.

Szót sem érdemel különben az egész baromfi történet, mert a zákányi nagyszerű élvezet kárpótolt minden esetleges kellemetlenségért. — Először is pompás gyepen ettük és ittuk volna meg, a mit magunkkal hoztunk; de mert az elmozsiát vívó a sinek között elesett kosarastól, mindenestől; eltörtött a folyadékot tartalmazó két üveg s mert borban áztatott kenyeret s borral leöntött s üveggel behintett borjupecsenyét és son-

kat emi nem igen tanácsos, elmaradt a gyp, másodsor ez alapon nem csekély pénzösszeg lett folyósítva a vendéglős javára s mert mások is vetődének hozzánk, orrunk előtt robozott el Jelluáni vonatunk; harmadszor, midőn epen a Dráva mellé értünk hogy némi élvezetül legalább is megfürdünk, nagy szél kerekedett s hideg zuhany között történt sietős visszavonulásunk a restaurációba.

Még egyebbről is emlékezetes rám nézve ez a horvát határszél, jelesül hogy egy-egy b. cskorban járó horvát az én felvidéki boc-koros atyafiságomra emlékeztet; hogy a tömerdek kukorica, mit termelnek ha nem sikerülne az atyámfianál a krumpliszüret, megmenthetné földjeimet az éhenhalástól, még arról is nevezetes, hogy mert a horvát türdők közel esnek, egyik évben Lipikfürdőben gyógyítottam gyermekkoromban meghbbant lábamat, pedig oda a borbetegek járnak; másik évben Varsád-Toplitzan gyógyítottam állítólagos csúszós kösvényemet, ámbár tulajdonképpen gyomrom volt roz s még rosszabbá lett; mert szén-savas vizet itattak velem, noha a kén nem nagyon segíti elő az emésztést. — De különben is akár a kénes gyufáról levakarthattam volna otthon is a kén s beletéve azt kis adagban megmelegített vízbe, epen úgy lettem volna mint a fürdő után, sőt jobban; mert legalább nem a horvátok ke-

ezer darabbal lesz év végén magasabb az ügydarabok száma mint az előző évben. Épen egy embernek elég a feldolgozásra. Most már tessék elképzelni, hogy ily munkahalmaz mellett az egész félév folyamában folytonosan hiány volt a bírói karban s csaknem negyed éven át 2 bíró 6 hét óta pedig csak 1 bíró huzza bíróságunk nehéz igáját. Közönségünk már valóságos lethargiába esett, nem bizik, nem remél semmi jobbat. Hány és hány ember érzi az itteni állapotok súlyos következményeit. Isten a megmondhatója. Igen jó lesz ha bíróságunk sorában szept. végére valami változás áll be.

Annabál Zákányban. A zákányi és gyékényesi vasúti tisztviselői kar július 25-én a zákányi állomás vendéglőjében sikerült mulatságot rendezett, melyet Annabálnak kereszteltek el. A mulatság melyen a szomszédos községek Csurgó és N.-Kanizsa intelligens közönsége vett részt, hatalmas kedélyhangulat mellett kora reggelig tartott. A négyeseket 20 pár táncolta.

Nem áll meg. Említettük, hogy városunk és a vidék intelligens közönsége kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a B.-pestről Fiuméba haladó gyorsvonatok Csurgón is feltétlenül megállítsanak. A mint halljuk a kérvény aligha nyer kedvező elintéztést, még pedig azon okból, mert a zágrábi üzletvezetőség a kérelem teljesítését nem ajánlotta. Az üzletvezetőség azzal indokol, hogy Csurgó, Gyékényes és Szobba közt fekszik, s ezen helyeken a gyorsvonat megállva, nincs értelme, hogy nálunk is megálló helye legyen. Abszurdum az indoklás, de hát teteti, mert vasúti. Nálunk pedig akarva nem akarva be kell érniünk a gyorsvonat futtyével.

Uj lap. Csurgón Vágó Gyula kiadóhatalában aug. hó 1-ével egy új lap „Magyar egyház” czímen fog megjelenni. Szerkesztője Begedi Lajos Gyöngyös melléki ref. lelkész. A lap felekezeti, a reformált egyház céljait szolgálja, főleg azon reformokkal foglalkozik, melyek az egyházi életben közel jövőben megvalósíthatnak. Célja a reformok szükségének kimutatása, s a megvalósítás eszközeinek es. módzatainak feltüntetése.

Vadász szezón. A jager ember várva-vár napja megerkezett. Mindenki siet mai napon megváltani vadász jegyet, hogy a szezón első napján kipróbálhassa scardba rakott fegyverét. Hogy milyen lesz az idei vadászat meg biztosan nem állapítható ugyan meg, azonban valami nagy eredményeket alig várhatunk. A nyulat kivéve, melyből bőven van, más apró vadunk kevés lesz. Jól-

zébe vándorolt volna a pénzem, hanem hasznosítottam volna ezt mináimk is.

A legvégső nevezetesség a mit még felhozok, hogy a sok határvidéki mászkálás miatt örökös pakolással bajlódunk s rendszerint a legutolsó perczre készülünk el, mitől áldott idegességem gyönyörűen gyarapszik s gyarapszik különösen akkor, ha kocsival történik az indulás, mert káromkodik a kocsi, vagy azért mert az indulásra kitűzött határidőnel másfél órával később indulunk; vagy mert a kölcsonkért nehéz kocsi magát is nehezen húzza elcsigázott, vak lova; vagy mert oly hepe hupas, homokos és lélekvesztő talajon járunk, hogy a kocsi-szállás alkalmával meg félig-meddig meglevő jó kedvem leszállásunkkor egész ellenkezőleg tör ki; azaz fanyarképu vagyok és szinte dörgedelmes módon beszélek.

A horvát határszélről ennyit beszélek, nemsokára jön az alsó-ausztriai határ, majd a morva, sziléziai és galiczia határok s ha időm engedi egyéb határok is jöhetnek meg, de csak pauzával.

Matter János.

lehet igen jól telelték, de a tavaszi gyakori hideg a fűrj, fogoly és fázvány állományaiban nagy kárt tettek, sőt a fázándák is erősen megerzik a kedvezőtlen időjárást.

Népesedési mozgalom. A csurgói anyakönyvi hivatal könyvei szerint az év első felének népesedési mozgalmi következő. Született 75 gyermek, kik közül 36 fiu, 39 leány vallás szerint, 48 róm. kath. 17. református 7 evangélikus és 3 zsidó. Meghalt 84 ember, tehát 9-el több mint a mennyi született. Hazasság kötött 20 esetben.

Nincs fürdők. Épen a legnagyobb fürdő idején közepén szűnt meg egyedül fürdők a gőz- és kad fürdő. Eddig legalább volt egy helyünk, melyet ha másért nem is egészségi szempontból felkeresett a közönség, Primitív es sok kifogás alá esett ugyan a gőz-fürdő, melyet csak a legnagyobb szükségben használtak, de mégis csak fürdő volt. Ma már ez sincs. Lang Mór a gőzmalom tulajdonosa júliusban teljesen beszüntette s a helyiségeit lakásokká alakította át. Még mi beszélünk fürdő hiányról, mikor egyet sem tudunk fenntartani.

Sok a beteg. Annai betegünk mint most van, a legegészségtelegebb hónapokban sincs: Orvosaink alig képesek hivatásukat betölteni. A kedvezőtlen körülményeket csak az enyhíti, hogy a ragályos betegségektől járásunk egész területe meg van kímelve.

Egy község baja. Szigetvár község nagy bajban van, melybe egy Deatscher Pál nevű ausztriai születésű óras mester neje keverte. Az ausztriai születésű óras valamikor Szigetváron lakott rövid ideig, majd Bécsbe ment, a hol meg is halt. Özvegye azonban valami aggápdába vonult a hol 17-éven át élvezte özvegysege dologtalan napjait. Természetes nem fizetett, midőn meghalt nem kevesebb mint 3762 fnt apólasí költséget hagyott maga után, mely összeget a belügyminister Szigetvár nyakába szózt, most a szegény szigetváriak a megyéhez fordultak, hogy a tetemes összeget fizesse a megye. Kérelmüket aligha teljesítik.

Velencei éj a balatonon. A keszthelyi csónak- es koresolya-egylet vígalmi bizottsága augusztus hó 1-én Keszthelyen a Balatonnál táncmulatsággal fényes tűzijátékkal kapcsolatos, velencei éjt rendez. A tűzijáték alatt az egylet csónakjai díjtalanu, a közönség rendelkezésére állanak.

Szerencsétlenség a Draván. Légrádnál f. hó 26-án a papai 7-ik honvedhuszárezred próbaúsztatást tartott s midőn ennek vége volt, d. u. 3 órakor a legénység fürdeni kezdett. Czifra András közlegény, mint Dunamelléki jól tudott úszni s kezdett bravurokat csinálni. Egyszer csak alábukott s a víz többé nem dobta föl. Utána mentek s keresték, de nem találtak rá. Nyír-Adonyban lako szüleit értesítették a szörnyű katasztrófáról.

Halal a Balatonban. Balaton-Földváron Lendvai Lintner Imre miniszteri tanácsos, a magyar vöröskereszt egyesület főgondnokhelyettese, nyugalmazott államvasúti üzletvezető e hó 20-án délben fürdés közben szívizélhűdés következtében hirtelen meghalt. Balaton-Földvárra leánya: Czierer műegyetemi tanár nejenek látogatására jött. Délben tízekét órakor fürdőni ment a Balatonba. A 60 éves Lintner kiűnő uszó volt s 12 éves unokájával jó messze beuszott a Balatonba. Úszás közben hirtelen rosszul lett s mire unokája segítségkiáltásaira, az uszómester segítségére sietett — elmerült a vízben. Kimentettek és azonnal megtették a szükséges óvintézkedéseket, de mire a gyorsan előhívott orvosok megerkeztek, már meghalt, Holttestét délután Budapestre szállították. Lintner különösen a magyar vörös-kereszt egye-

sület szervezése alkalmából fejtett ki figyelemre méltó tevékenységet.

A Balaton atuszása. A mult évi fényes eredmény után a „Magyar uszóegyesület” az idén is felvette versenyprogramjába a Balaton atuszását. A 108 kilométeres versenyt augusztus 8-án tartják meg. Az egyesület kedden délután tartotta meg Siófokon nemzetközi uszóversenyét, a melyre 86-tot neveztek.

Egyházkerületi közgyűlés. A dunántúli ág. ev. egyházkerület ez évi közgyűlését aug. hó 25-én Pápán fogja megtartani. A közgyűlésen Gyurácz Ferencz püspök és Radó Kálmán főgondnok fognak elnökölni.

Lóverseny Csáktornyan. Lipót Salvator herceg a csáktornyai tüzérségi had- és céllövő gyakorlatokban résztvevő tüzérség részére július 31-én tiszti altiszti és legénységi lóversenyt rendez, mely után tiszti bál és legénységi mulatság lesz.

Beksits Ignác Somogyvármegye új tanfelügyelője már elfoglalta állását; melléje mint értesültünk tollnokká Rakusz Lajos a deési kir. tanfelügyelői tollnok lett áthelyezve. A kinevezett tollnok, a miniszter által lett feljogosítva a kir. tanfelügyelőt helyettesíteni, így nem fordulhat jövőre elő az a sajnos eset, hogy egyes távolabbi községek évek során keresztül sem látnak eleven tanfelügyelőt.

Megőrüit katonatiszt A kaposvári társaság egyik kedvelt tagján G.... századoson a 44-ik cs. és kir. gyalogezredből, néhány nap előtt az elmezavar tünetei mutatkoztak s gyógykezelés végett a fővárosba szállították! A kapitány gyeuge testalkatú lévén, baját a farszto hadgyakorlatoknak tulajdonítják.

Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága által Kaposvárot 1897. évi augusztus hó 2-án folytatólag évnegyedes közgyűlést tart. A tárgysorozatot 80 ügydarab képezi, melyek közül fontosabbak: Alispáni évnegyedes jelentés. Földmívelésügyi ministeri leirat a birtok határainak megjelöléséről szóló szkbályrendelet jóváhagyása iránt. Honvédelmi ministeri intézvény a magyar katonai iskolai alapítványi helyek szervezése tárgyában, Belügyministeri rendelet a körallatorvosok fizetésének felemelése kérdésében Kereskedelmi ministeri válaszirát a Scéchenyi grófok kártalanítására szolgáló kölcsön mikénti visszatérítése iránt intézett felirata. Debreczen város átirata a katonai törvényjavaslatok alkalmából a kormányhoz intézendő bizalom nyilvánítás iránt. Csanádvármegye átirata a harmincz holdig terjedő bérletek adómentesítése iránt. Állandó választmány véleménye a földadó leszámítása iránt tett indítványra nézve. A csurgói nagyvándó építési ügye. Miután a megye bizottsági tagok sorából többen elhaltak és eltávoztak a megüresedett helyek betöltése iránt is ezuttal intézkedik a vármegye.

„Magyarország” teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak sem érdekköröknek szolgálatában. A „Magyarország” önzetlenül csupán

egy ezélt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik. A „Magyarország“ mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér. A „Magyarország“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására. A „Magyarország“-ot reggei már az ország távolos részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket egy fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljes társadalmi és politikai eseményekről sok helyen az egész nappal előbb értesül, mint más lapokból. A „Magyarország“ már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértéket, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja. A „Magyarország“ előfizetési ára: április hóra 1 frt 20 kr., (április június) negyed évre 3 frt 50 kr., április december—hónapokra 10 frt 50 kr. Az előfizetési penzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostely utca 2 küldendők. „Magyarország“ kiadóhivatala. — Ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe a pártatlan politikai lapot, melynek a többi lapok feletti előnye abban is nyilvánul, hogy már reggel jelenik meg és így a napi lapok esti kiadásait pótolja is.

— **Herczeg Ferencz** leggenialisabb írónk egyike szerkesztésében megjelenő „Új idők“ szépirodalmi képes heti lap elő fizetési ára 1 évre 8 frt. fel évre 4 frt. negyed évre 2 frt. Megrendelhető Singer és Wolfner kiadónál Bpest Andrassy ut 10.

— **Budapesti Hírlap.** 1897-ik (XVII) évfolyam Az újságszínálás egyik főfeladata a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedéllyel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, ígyis csak hetek múlva. Ma huszonegy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük, nemcsak hazánk hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Tavirat, telefon, éber levelező, a világ mind a négy tájékról és az ország minden nevesebb pontjára hirt adnak mindarról mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésre. Tudósításaink e rengetegből kiválogatni megrostálni, ügyesen és tetszetősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szakszerű, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hírlap fennállása óta eddig utol nem ért példaadással járt elől, mert szerkesztőségünk az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságától, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Az a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai szurnalisztikai fejlődés iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hírlapnak a véleménye, ítélete, iránya karaktere, egyszóval egyénisége nyilatkozik meg, tizen-négv év tűzpróba után már mindeki tudja, hogy mi várhat a Budapesti Hírlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1.20, negyedévre 3.50, félévre 7—, egész évre 14— Vidékről legcélszerűbb a postautalványon való előfizetés Cím: Budapesti Hírlap kiadóhivatala Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd utca 4. sz. Jozsef körút 5. sz.

C s a r n o k.

Dal.

(Geibel.)

A csillagok bárányok tán
S ha a nap már messze ér,
Őket az ég kék azurján
Őrizi a pásztor éj?

Avagy talán liliomok
Ezüst színbe ragyogva,
A melveknek messze elszáil
Szenderítő illata?

Avagy gyertyák s az oltáron
Szerteszörjék fényeik.
Ha a messze székesegyház
Szent homálylyal megfelik?

Nem! óh betűk, a melyekkel
Az angyalok egyike
Szerelmünkről sok ezer dalt
Ír be az ég könyvébe.

Sz. B.

A három Morghóthályai.

Humoreszk.

Írta: **K. Kovács Laura,**
(Folytatás)

— Nem mondtam semmit, viszonzá Balambér tompa, vontatott hangon s magában utánna tevő, milyen könnyen kihagyta engem az én jó bátyám. Mihent nyereségre van kilyatás, mingyárt nem kellek. . . A szerződés készen volt. Mindharman aláírták rengeteg manupropriákkal garanzálva. Zoltán fogta a kalapját és elietelt a legközelebbi csemege-tízletbe.

— A kutat meg fogom venni, mondá Ubald miután magukra maradtak. Építettek föléje egy szobát, mellette raktárat az árvek számára. Valamelyik közeli hutával egységre Ubald kiszámította azt is, hogy három év alatt, legrosszabb esetben is ötszáz ezer forint tiszta haszonnak kell a víz mellett lenni. Akkor megveszi a paraszti birtokát és furdót épített a kut mellé és fogják Heiczeg-furdónak nevezni.

— Jobb volna királyfürdőnek vető ellen Balambér álmódóva; mire Ubald gyanakvó, firkészo pillantást övellt öcsésére. Talán több te szándékoznál az egészet magadhoz váltani? Kerde viz-gálódva.

— Nem azt gondoltam, hanem hogy jó volna, megvenni az egész uradalmat melyhez a Bomlas tartozik.

— Ez helyes gondolat; én is így akarom. — Az uradalmat megvesszük s a Bomlas déli fensíkján az eszaktól sziklakkal védett szögletben építettem fel a várkastélyt három toronnyal. — A középső torony egy óriás terem kupoláját fogja kepezni. E terem falaira freskó-kepekben fogom őseinket megörökíteni; nem csak atyánkat, de vitez nagybátyánkat is. Lesz vagy nyolczvan kép. A plafond közepén lesz a nemesi címerünk s mi harmad körülfette dísz-magyar öltözetben. A terem mozaikját, egyetlen darab perzsa szőveg fogja takarni; egyebekben pedig egészen keleties lesz a berendezés; nem fognak hiányzani a nargile-pipák sem.

— A keleti toronyban az én műtermem lesznek. A nyugati toronyban feyver, könyv és képtárunk leend. — Az elsőmeleten ti fogtok lakni Zoltánnal; a másodikon — melynek a toronyba vezető feljárata szobáimból fog kiindulni, — én lakom; s műtermes toronyból egyenesen a parkosított erdőre lesz titkos kijáras.

— De hát akkor minek igértél ötven száztólit Zoltánnak, ha ő is mindenben részes leend? kerde Balambér, egy tinta-cseppet törtyve fel ujjával az asztalról.

— Hát mit csináljak vele ha olcsóbban nem akar meghízni . . .

— Dehogyan nem akarna ha erősebben fogná a dolgot; tíz perczent mellett is ráállana.

E pillanatban lépett be Zoltán nagy fürgén, egy papírcsomaggal, melyet azonnal felbontva, az asztalra helyezett. Balambér rideg, sovár pillantások vegyületével szemlélte az inyesklandoztató nyálánkságokat.

— Ez a fehér itten törökméz, ez pedig szultánkenyér; ez a tyroli gyamölcs-kenyér; ez parmasan sajt; ez pedig a legnagyobb szemű mandula. . . Malaga-szőlővel vegyítve enni igen jó. Ez linzitorta; ez mandula-torta és végül tudom is én mi. Van-e itthon jó tokaji borotok? — Nos van-e vagy nincs?

— Van, csak egyél fi m. Biztatá Ubald s egy szeket tolt az asztalhoz, hogy szemtanuja legyen, jól eszik-e a hízó. Ez Zoltán a legjobban evett; a legnagyobb reményekre

jogosító étvéggyal ivott és közbe-közbe csettentett nyelvvel.

— Még jó volna slejtes-méz is vajjal és friss cipóval; később vacsorára pedig malaczpecsenyét szeretnek enni és mènesi bort inni.

— Csak ne Szikszainál; szólt közben Bilambér ingerülten. Eég hogy drágaságokat falatozol, legalább ne válogasd a legdrágább helyeket.

— Banom is én akárhol, csak zene legyen.

— Zene! Hat a zenet is szereted morgó Ubald.

— Furcsa, hát hogy ne szeretném.

— Hát még mi kell?

— Kelleni-kellene még sok minden, például: valódi török dohány. Igaz, hiszen te hoztál magaddal Adakaleből.

— Hoztam, de azt én is keresem.

— Hja, ha engem hizlalni akartok, mindent kell adnotok a mit megkivanok. — Milyen kiinnal hoztam pedig azt a dohányt, sópankodok Ubald asztaliófiókjában keresgéelve.

— Tudod mit bátyám: nekem a harap is árt; étvagyam esökken. Ne morgodolj tehát; de legy szives, nyajas es vidám; mert különben mindig hatramaradásban leszek.

Ubald véletlenül egy tintatartót lökött a földre. De Balambérnak aapos gyanuja volt, hogy azt bosszuságában tette, de nem szólt semmit. Beivta a szobaasszony szolgálóját, a ki nagy lilahi hahahaha közepett fejmosta a tintatartót úgy ahogy. S miután már Zoltán torkiglakott edessegekkel es borral, setalmi kívankozott; mire csupa ujdonat-uj czilinderkalapokban elis indultak setalmi.

Unalmas lenne a hizlaltas minden atelt faradalmat apró s nagyobb bosszuságok sorozatat végig olvasnunk. Éveztezzük csak azokkal kik előidéztek, mi pedig, tássuk egy hó múlva ismét együtt a ket idősebbet, epen a mint Ubald csizmáit vagdossa a földhöz es irgalmatlanul teremtettez. A másik szobából keserves nyöges hallatszák. . . Zoltán ágyban fekszik, arca kretafeher, szemei meiyen be vannak esve; fejere egy apoliao jeges-borogatást rak. Hat bizony ez úgy végződött, hogy agyon ette magát az istenadta. . . Belekerült vagy negyszaz forintjába a bondogtalan Ubaldnak s most meg ki tudná mennyibe fog orvos patika stb. kerülni.

— Mondtam én, hogy ne forsirozd a dolgot; nem kellett volna minden kívanságát teljesíteni. Boicelekedik Bilambér.

— De mikor sehogy sem vette magát. . .

— Hat, persze hogy nem, ha mindig tul volt a gyomra terheive.

— Legalább ne beszélj most már, mondá, miközben oiyat ütött, czilinder-kalapjara, hogy az menten kiakka válott.

— Nyolczforint kár jelze Balambér.

— Vigye az o. . . g ezt is a többi után, dühöngö Ubald s verbenforgószemekkel keresgelt még valamit, a min bosszuságát kitölthesse.

— Nyugodjál meg; majd találunk valami helyesebb módot a meggazdagodásra, csittita öcsese Majd gondolkozom én magam is. — Ubald egy pamlagra vetette magát es melyen lélegezve halgatott.

(Folyt. köv.)

Kiadó lap tulajdonos:
Vágo Gyula.

Hirdetéseket
jutányos áron el-
fogad a
kiadóhivatal.